

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRẦN THÚY AN

**NGHIÊN CỨU VAI TRÒ CỦA PHỤ NỮ
NÔNG THÔN TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ
GIA ĐÌNH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN PHÚ LƯƠNG
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Thái Nguyên - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRẦN THÚY AN

**NGHIÊN CỨU VAI TRÒ CỦA PHỤ NỮ
NÔNG THÔN TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ
GIA ĐÌNH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN PHÚ LƯƠNG
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Phát triển nông thôn

Mã số: 60 62 01 16

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Đinh Ngọc Lan

Thái Nguyên - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Các số liệu trích dẫn trong quá trình nghiên cứu đã được trích dẫn và ghi rõ nguồn gốc.

Tác giả

Trần Thuý An

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn tôi đã được sự quan tâm, giúp đỡ tận tình của nhiều tập thể và cá nhân. Nhân đây:

Tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc đến Ban Giám hiệu, Bộ phận Sau Đại học, Ban chủ nhiệm Khoa KT&PTNT cùng các thầy cô Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn, tạo điều kiện về mọi mặt để tôi thực hiện đề tài này. Đặc biệt tôi xin cảm ơn PGS.TS. Đinh Ngọc Lan, đã hướng dẫn chỉ bảo tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu cho tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể gồm: Huyện uỷ Phú Lương, UBND huyện Phú Lương, Phòng LĐ-TB &XH huyện Phú Lương, Phòng Thống kê huyện Phú Lương, Phòng Nông nghiệp huyện Phú Lương, Các tổ chức hội đoàn thể huyện Phú Lương, UBND các xã Cổ Lũng, Phú Lý, Yên Ninh.

Cuối cùng tôi xin trân thành cảm ơn sâu sắc tới gia đình và bạn bè, những người đã chia sẻ, động viên, khích lệ và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu để hoàn thành tốt luận văn của mình.

Một lần nữa tôi xin chân thành cảm ơn tất cả sự giúp đỡ quý báu của các tập thể và cá nhân đã dành cho tôi.

Thái Nguyên, ngày   tháng   năm 2015

Tác giả luận văn

Trần Thuý An

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	3
3. Câu hỏi nghiên cứu	3
4. Ý nghĩa của đề tài.....	3
4.1. Ý nghĩa khoa học	3
4.2. Ý nghĩa thực tiễn.....	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU.....	5
1.1. Cơ sở khoa học.....	5
1.1.1. Giới tính và Giới	5
1.1.2. Phát triển kinh tế hộ gia đình	13
1.2. Cơ sở thực tiễn	17
1.2.1. Thực trạng và vai trò của phụ nữ trên thế giới và ở Việt Nam.....	17
1.2.2. Một số nghiên cứu về phụ nữ trong gia đình ở một số địa phương của nước ta:	24
1.2.3. Một số vấn đề đặt ra với phụ nữ nông thôn	27
1.2.4. Vị trí, vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế nông thôn.....	34
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	39

2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	39
2.1.1 Đối tượng nghiên cứu	39
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	39
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	39
2.3. Phương pháp nghiên cứu:	39
2.3.1. Phương pháp tiếp cận nghiên cứu.....	39
2.3.2. Phương pháp chọn mẫu nghiên cứu.....	40
2.3.3. Phương pháp thu thập số liệu:	41
2.3.4. Phương pháp tổng hợp và phân tích số liệu.....	42
2.3.5 Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	43
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU.....	44
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	44
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	44
3.1.2. Điều kiện kinh tế xã hội.....	50
3.2. Thực trạng vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế nông thôn huyện Phú Lương.....	55
3.2.1. Khái quát về thực trạng vai trò của phụ nữ trên địa bàn huyện Phú Lương.....	55
3.2.2. Một số thông tin chung của các hộ điều tra.....	58
3.3. Vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế hộ gia đình.....	62
3.3.1. Vai trò trong hoạt động sản xuất.....	62
3.3.2. Vai trò của phụ nữ trong hoạt động tái sản xuất.....	70
3.3.3. Vai trò của phụ nữ trong tiếp cận khoa học kỹ thuật.....	71
3.3.4. Vai trò của phụ nữ trong kiểm soát các nguồn lực kinh tế hộ.....	74
3.3.5. Vai trò phụ nữ trong việc ra quyết định chính trong các hoạt động.....	78
3.3.6. Vai trò phụ nữ trong tham gia công tác xã hội	81
3.3.7. Vai trò phụ nữ trong công tác chăm sóc sức khoẻ gia đình.....	83
3.3.8. Việc sử dụng quỹ thời gian của phụ nữ.....	84

3.4. Một số yếu tố ảnh hưởng đến vai trò của phụ nữ nông thôn trong phát triển kinh tế hộ gia đình	87
3.4.1. Yếu tố thuận lợi	87
3.4.2. Yếu tố chủ quan	88
3.4.3. Yếu tố khách quan	89
3.5. Quan điểm, phương hướng và những giải pháp nhằm nâng cao vai trò của phụ nữ nông thôn trong phát triển kinh tế hộ huyện Phú Lương	91
3.5.1. Quan điểm về việc nâng cao vai trò của phụ nữ.....	91
3.5.2. Một số giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao vai trò của phụ nữ nông thôn trong phát triển kinh tế.....	93
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	101
TÀI LIỆU THAM KHẢO	105

DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nghĩa
BQ	: Bình quân
CC	: Cơ cấu
CCB	: Cựu chiến binh
CNH	: Công nghiệp hóa
CNVC	: Công nhân viên chức
CK	: Cùng kỳ
CT	: Chỉ thị
DT	: Diện tích
ĐVT	: Đơn vị tính
GDI	: Gender Development Index – Chỉ số phát triển giới
HDI	: Chỉ số phát triển con người
HĐH	: Hiện đại hóa
HĐND	: Hội đồng nhân dân
KH	: Kế hoạch
KHKT	: Khoa học kỹ thuật
LĐ	: Lao động
LĐ – TB&XH	: Lao động – Thương binh và xã hội
LHPN	: Liên hiệp phụ nữ
NCT	: Người cao tuổi
NN & PTNT	: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NQ	: Nghị quyết
NS	: Năng suất
NST	: Nhiệm sắc thể
QĐ	: Quyết định
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TTg	: Thủ tướng
TW	: Trung ương
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Diện tích đất phân theo loại đất và theo xã, thị trấn của huyện Phú Lương năm 2014	48
Bảng 3.2. Diện tích, năng suất, sản lượng một số cây trồng chính của huyện năm 2014	51
Bảng 3.3. Số lượng gia súc, gia cầm của huyện Phú Lương giai đoạn 2012-2014.....	53
Bảng 3.4. Tổng số nữ phân theo các độ tuổi.....	55
Bảng 3.5. Tỷ lệ phụ nữ tham gia các hoạt động đoàn thể năm 2014.....	56
Bảng 3.6. Tình hình chung của các hộ nông dân	58
Bảng 3.7. Bình quân lao động và nhân khẩu của các hộ nông dân.....	59
Bảng 3.8. Tỷ lệ dân số theo tuổi và theo giới tính của các hộ nông dân	60
Bảng 3.9. Trình độ học vấn của các thành viên trong gia đình theo giới tính	61
Bảng 3.10. Sự phân công lao động trong hoạt động trồng trọt.....	64
Bảng 3.11. Sự phân công lao động trong hoạt động chăn nuôi	66
Bảng 3.12. Sự phân công lao động trong hoạt động lâm nghiệp.....	67
Bảng 3.14. Tỷ lệ nữ tham gia hoạt động tái sản xuất.....	70
Bảng 3.15. Nguồn tiếp cận thông tin của phụ nữ.....	72
Bảng 3.16. Tỷ lệ tham gia các lớp tập huấn của phụ nữ và nam giới.....	73
Bảng 3.17. Quyền và sự phân công trong gia đình về kiểm soát các nguồn lực kinh tế hộ	75
Bảng 3.18. Tình hình quản lý vốn vay của hộ	77
Bảng 3.19. Quyền ra quyết định chính trong các hoạt động.....	79
Bảng 3.20. Tỷ lệ phụ nữ tham gia hoạt động cộng đồng	82
Bảng 3.21. Thời gian lao động sản xuất hàng ngày của phụ nữ và nam giới	85
Bảng 3.22. Thời gian làm nội trợ và nghỉ ngơi hàng ngày của phụ nữ và nam giới.....	86
Bảng 3.23. Quan điểm của các hộ điều tra về các vấn đề liên quan đến giới.....	90

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Hình 3.1. Cơ cấu sử dụng đất huyện Phú Lương năm 2014	49
Hình 3.2. Trình độ văn hoá của lao động nữ huyện Phú Lương năm 2014.....	57
Hình 3.3. Tỷ lệ người ốm trong các hộ được chăm sóc, chữa trị tại nhà tại địa bàn nghiên cứu.....	83
Hình 3.4. Tình hình sử dụng quỹ thời gian của phụ nữ ở địa bàn nghiên cứu.....	86